

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO
ĮSTATYMO NR. XII-2769 2, 3, 7, 12, 24, 28, 31, 32, 33, 34 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOJIMO KREDITO ĮSTATYMO NR. XI-1253
22, 22¹, 23¹ IR 25¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ IR SUSIJUSIO LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
(TAP NR. 22-812(2); 22-813(2); 22-814(2)) (TAIS NR. 22-2995(3); 22-2996(3); 22-2997(3))**

2022-06-01 Nr. NV-1543

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: išplėsti Lietuvos banko galimybes realizuoti jam įkeistus su nekilnojamoju turtu susijusius kreditus ir vartojimo kreditus, kurios šiuo metu dėl galiojančio teisinio reguliavimo yra ribotos, taip pat siūlomi pakeitimai siekiant pašalinti praktikoje pastebėtus įstatymų trūkumus ir užtikrinti didesnę teisinį aiškumą.

Dabartinė situacija: Lietuvos bankas turi teisę atlikti kredito operacijas su kredito įstaigomis ir kitais rinkos dalyviais skolindamas lėšas, kurių grąžinimas užtikrinamas tinkamu įkeičiamu turtu. Jeigu skolininkas sutartyje nustatytu laiku neįvykdo prievolių, kurių įvykdymas buvo užtikrintas finansiniu užstatu, Lietuvos bankas turi teisę perimti pateiktą finansinį užstatą ir jį realizuoti teisės aktų nustatyta tvarka. Viena turto, kuris galėtų būti įkeistas Lietuvos bankui atliekant minėtas skolinimo operacijas, rūšių yra su nekilnojamoju turtu susiję kreditai ir vartojimo kreditai, tačiau šiuos kreditus reglamentuojantys galiojantys specialieji įstatymai riboja galimybes juos perleisti. Pagal Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo nuostatas teises ir pareigas pagal su kredito gavėjais sudarytas galiojančias kredito sutartis galima perleisti tik į viešąjį kredito davėjų sąrašą įrašytam asmeniui. Pagal Vartojimo kredito įstatymo nuostatas teises ir pareigas pagal galiojančias vartojimo kredito sutartis galima perleisti tik į viešąjį vartojimo kredito davėjų sąrašą įrašytam asmeniui.

Pažymėtina, kad Lietuvos bankas šiuo metu nėra ir negalėtų būti įrašytas į viešąjį kredito davėjų sąrašą ir viešąjį vartojimo kredito davėjų sąrašą, todėl negalėtų perimti jam įkeistų su nekilnojamoju turtu susijusių kreditų ir vartojimo kreditų, jeigu iš Lietuvos banko lėšų pasiskolinusi finansų įstaiga neįvykdytų šiais kreditais užtikrintų įsipareigojimų Lietuvos bankui.

Projekto esmė:

- Siekiant išplėsti Lietuvos banko galimybes realizuoti jam įkeistus su nekilnojamoju turtu susijusius kreditus ir vartojimo kreditus, siūloma nustatyti, kad reikalavimas būti įrašytam į atitinkamą viešąjį kredito davėjų sąrašą netaikomas, kai Lietuvos bankas, atlikdamas savo funkcijas, perima teises ir pareigas pagal kredito sutartis iš kredito davėjo. Šiuo metu pagal įstatymų nuostatas teises ir pareigas pagal su kredito gavėjais sudarytas galiojančias kredito sutartis galima perleisti tik į viešąjį kredito davėjų sąrašą įrašytam asmeniui.
- Siekiant užtikrinti vartotojų apsaugos tęstinumą (kredito sutartis arba vartojimo kredito sutartis perleidžiant Lietuvos bankui) projektu siūloma, kad Lietuvos bankui, kai jis, atlikdamas savo funkcijas, perima teises ir pareigas pagal su nekilnojamoju turtu susijusias kredito sutartis arba vartojimo kredito sutartis, taikomos tik Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo arba Vartojimo kredito įstatymo nuostatos, susijusios su kredito davėjo pareigų ir kredito gavėjo teisių įgyvendinimo užtikrinimu, t. y. Lietuvos bankas, perleisdamas teises ir pareigas pagal su nekilnojamoju turtu susijusias kredito sutartis arba vartojimo kredito sutartis kitiems asmenims, užtikrintų, kad minėtos teisės ir pareigos būtų perleistos į atitinkamai viešąjį kredito davėjų sąrašą arba vartojimo kredito davėjų sąrašą įrašytam asmeniui.
- Siūloma nustatyti, kad projektu siūlomos nuostatos, pagal kurias netaikoma išimtis, kad kredito davėjas turi teisę perleisti teises ir pareigas pagal galiojančias kredito sutartis tik į viešąjį vartojimo

kredito davėjų sąrašą ar viešąjį kredito davėjų sąrašą įrašytam asmeniui, kai šias teises ir pareigas perima Lietuvos bankas, taikomos ir iki įstatymų projektų įsigaliojimo dienos sudarytoms kredito sutartims.

- Siūlomi pakeitimai siekiant suderinti Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto nuostatas, taip pat pakeitimai siekiant Vartojimo kredito įstatymo nuostatas ir Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo nuostatas suvienodinti su kitais finansų rinką reglamentuojančiais įstatymais ir kiti pakeitimai.

Derinimas: projekto rengėjai pažymi, kad į gautas pastabas atsižvelgta arba jos suderintos darbo tvarka. Lietuvos bankų asociacijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi techninio pobūdžio pastabą.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Projektas numatytas svarstyti Seime pavasario sesijos metu gegužės mėn.

Dalykinio vertinimo išvada: siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime (III dalyje).

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Tautvydas Brazdžiūnas

Tautvydas Brazdžiūnas, tel. +37070663807, el. p. tautvydas.brazdziunas@lr.lt